

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Kelmės krašto partnerystės vietos veiklos grupė (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „Kelmės krašto partnerystės vietos veiklos grupės 2016 – 2023 metų vietos plėtros strategija“ (toliau – VPS)
kvietimo Nr. 18

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS												
1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės veiklos sritį, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų išsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-226 redakcija (suvestinė redakcija nuo 2022-09-01) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.											
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Privataus verslo sektoriaus ekonominio gyvybingumo skatinimas“ veiklos srities „Parama alternatyvių žemės ūkio veiklų vykdymui“ Nr. LEADER-19.2-SAVA-6.1 (toliau – VPS priemonės veiklos sritis) vietos projektams										
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios	2	0	2	3	-	0	3	-	0	1
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos	2	0	2	3	-	0	3	-	3	1
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	2	3	-	0	1	-	1	9	x kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. 1
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6A										

1.6.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	VPS priemonės tikslas – skatinti vietos verslo iniciatyvas Kelmės rajono kaimiškose vietovėse bei stiprinti jų ekonominį kapitalą.
1.7.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	Veiklos sritis skirta smulkių kaimo verslo įmonių ekonominio aktyvumo skatinimui. Priemone siekiama remti darbo vietų kūrimą ir išlaikymą Kelmės rajono kaimo vietovėse bei didinti smulkių verslų kaime konkurencingumą ir ekonominį gyvybingumą. Remiamos veiklos: - parama smulkiam verslui, nesusijusiam su žemės ūkio veikla, kaime pradėti ir plėtoti, apimančiam įvairius ne žemės ūkio verslus, produktų gamybą, apdorojimą, perdirbimą, jų pardavimą, įvairių paslaugų teikimą, įskaitant paslaugas žemės ūkiui; - parama privačių juridinių asmenų, užsiimančių aktyvaus poilsio ir kita turizmo organizavimo veikla, verslui pradėti ir plėtoti. Veiklos sritis skirta naujoms darbo vietoms kurti. Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat verslo plane (FSA 2 priedas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės veiklos srities tikslus, remiamas veiklas.
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Galimi pareiškėjai: Galimi pareiškėjai: Kelmės rajone (išskyrus miestą) registruoti fiziniai ir privatūs juridiniai asmenys (naujai registruoti, veiklos nevykdę fiziniai ir privatūs juridiniai asmenys; veiklą vykdantys fiziniai ir privatūs juridiniai asmenys). Pareiškėju negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės. Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų išipareigojimai“ nurodytus ir pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Paramos paraišką pareiškėjas teikia individualiai, partneriai negalimi.
1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	22 282,00 Eur
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	22 282,00 Eur
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pareiškėjo nuosavomis pinigėmis lėšomis; ➤ Pareiškėjo skolintomis lėšomis; ➤ Pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinomis lėšomis; ➤ Gautinomis paramos lėšomis, kai vietos projektas įgyvendinamas ne vienu etapu.
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondas:	EURI ¹ lėšos

¹ Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė (angl. European Union Recovery instrument)

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI				
Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai. Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.				
2.1.	Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:			
Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Didesnis sukurtų naujų darbo vietų skaičius:	30	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma paraiškos vertinimo metu pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą, 6 lentelėje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ ir Verslo plano 2 lentelėje „Esamos situacijos (išskyrus ekonominę) analizė ir prognozuojamas pokytis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo iki kontrolės laikotarpio pabaigos“ pateiktą informaciją.	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma pagal galutinės ir/arba užbaigto vietos projekto metinės ataskaitos duomenis, darbo sutartis, patikrų vietoje metu.
1.1.	Sukurtos 2 (imtinai) ir daugiau darbo vietų (etatai)	30		
1.2.	Sukurta ne mažiau kaip 1 darbo vieta (etatas)	20		
2.	Pareiškėjas (fizinis asmuo) arba pareiškėjo (juridinio asmens) vadovas ir (arba) už projekto metu sukurtų veiklų vykdymą atsakingas asmuo (darbuotojas) turi profesinį, aukštesnįjį ir (arba) aukštąjį išsilavinimą projekto metu kuriamo verslo ir (arba) vadybos srityje:	25	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma paraiškos vertinimo metu pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą ir kartu su paraiška pateiktus dokumentus (diplomas, kursų baigimo pažymėjimas ir pan.).	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma vertinant galutinės ir/arba užbaigto vietos projekto metinės ataskaitos duomenis ir patikrų vietoje metu.

2.1.	Aukštasis universitetinis išsilavinimas projekto metu kuriamo verslo ir (arba) vadybos srityje	25		
2.2.	Aukštesnysis išsilavinimas projekto metu kuriamo verslo ir (arba) vadybos srityje	20		
2.3.	Profesinis išsilavinimas projekto metu kuriamo verslo srityje	15		
3.	Pareiškėjas (fizinis asmuo) – kaimo gyventojas arba pareiškėjo (juridinio asmens) pagrindinis akcininkas, turintis daugiau kaip 50 proc. akcijų (juridinių asmenų, kurie neturi ir negali turėti akcininkų, atveju pagrindiniam akcininkui prilyginamas vadovas), iki paramos paraiškos pateikimo dienos nepertraukiamai deklaruojantis gyvenamąją vietą kaimo vietovėje (Kelmės krašto partnerystės VVG teritorijoje):	30	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma paraiškos vertinimo metu pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą ir kartu su paraiška pateiktus dokumentus (seniūnijos pažyma apie deklaruojamą gyvenamąją vietą, Juridinių asmenų registro išrašas). Atitiktis nustatoma paraiškos pateikimo dienai pagal pareiškėjo (fizinio asmens) gyvenamosios vietos deklaraciją, pareiškėjo (juridinio asmens) – registracijos vietą.	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma paraiškos pateikimo metu
3.1.	ilgiau kaip 5 metus	30		
3.2.	nuo 3 iki 5 (imtina) metų	25		
3.3.	nuo 1 iki 3 (imtina) metų	20		
4.	Projekto veiklomis (rezultatai) kuriamos inovacijos teritorijos ir (arba) rajono lygmeniu:	15	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma paraiškos vertinimo metu pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą, Verslo plano 1 dalies „Bendroji informacija“ 1.2. papunktyje „Bendra informacija apie verslo idėją“ pateiktą aprašymą ir vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“. Projekto inovatyvumo vertinamas bus atliekamas tik	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma vertinant galutinės ir/arba užbaigto vietos projekto ataskaitos duomenis, patikrų vietoje metu ir pridedamus dokumentus, jeigu atsižvelgiant į projektą tokių yra.
4.1.	Kuriamos inovacijos VVG teritorijos lygmeniu	15		
4.2.	Kuriamos inovacijos ne mažiau kaip dviejų seniūnijų lygmeniu	10		

			pagal vertinimo kriterijų „Produkto, paslaugos inovacija“.	
	Iš viso:	100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte
3.1.1.	Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti patirtos tinkamu laikotarpiu, bet ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis 36 (trisdešimt šeši) mėnesiai nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos arba sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, kai paramos sutartys nesudaromos. Visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2025 m. liepos 1 d. Visais atvejais vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip 1 mėnuo iki konkrečios VPS įgyvendinimo pabaigos.
3.2.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:
3.2.1.	<p>Motorinės transporto priemonės įsigijimas yra tinkamos finansuoti išlaidos tik tuo atveju, jeigu:</p> <p>1. vietos projekto pagrindinė planuojama veikla – mobilioji prekyba VVG teritorijoje pagaminta produkcija arba pavėžėjimo paslaugos teikimas socialiai pažeidžiamiesiems ir socialiai atskirtiems asmenims, gyvenantiems VVG teritorijoje. Socialiai pažeidžiamais asmenimis laikomi: našlaičiai vaikai ir paaugliai iki 18 m.; socialinės rizikos šeimose augantys vaikai ir paaugliai iki 18 m.; skurdą ir skurdo riziką patiriantys vieniši asmenys ir šeimos; negalią turintys asmenys; senyvo amžiaus (daugiau negu 65 m.) žmonės; vienišos mamos ar tėvai, auginantys vaikus iki 18 m.; daugiavaikės (turinčios 3 ir daugiau vaikų (įvaikių)) šeimos; niekur nesimokantis ir nedirbantis jaunimas iki 29 m.; bedarbiai. Socialiai atskirtais asmenimis laikomi socialiai pažeidžiami asmenys ir mokyklinio amžiaus vaikai, gyvenantys kaimo vietovėse ir lankantys formaliojo ir neformaliojo ugdymo įstaigas, nutolusias nuo jų gyvenamosios vietos daugiau kaip 3 km. Motorinių transporto priemonių klasifikavimas pagal kategorijas ir klases nustatytas Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“. Neremiamas transporto priemonių, kurios priskiriamos prie L ar jai prilygintos kategorijos (mopedai, motociklai, triračiai, keturračiai motociklai, bagiai, kt.), prie M kategorijos (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir šios kategorijos priskiriamų kėbulų tipų (išskyrus aštuonių sėdimų vietų, neįskaitant vienos sėdimos vietos vairuotojui, transporto priemones, skirtas keleiviams vežti); prie N kategorijos priskiriamų kėbulų tipų, kurių kodai – N1 (išskyrus išimtį, nurodytą Taisyklių 27.1.2 papunktyje), BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS; prie G kategorijos (visureigiai) ir šios kategorijos priskiriamų kėbulų tipų; prie O kategorijos (priekabos ir puspriekabės) priskiriamų transporto priemonių, kurių kodas – DD (L kategorijos transporto priemonės priekaba); specialiosios paskirties transporto priemonių, kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ (pvz., gyvenamieji automobiliai, kemperiai), įsigijimas;</p> <p>2. planuojamas įgyvendinti verslo projektas, Taisyklių 27.1.1 papunktyje įvardytos motorinės transporto priemonės ir N kategorijos N1 klasės motorinės transporto priemonės (parama įsigyti N kategorijos, N1 klasės motorinę transporto priemonę kroviniams vežti (išskyrus visureigius), kaip nustatyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479, teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, arba 2 eilės sėdimų vietų, krovinių skyrius, atskirtas stacionaria pertvara ir jame nėra langų ir kai ji neatsiejamai susijusi su versle numatytais teikti paslaugomis, pvz.: maisto</p>

	pristatymu, įvairių renginių aptarnavimu, statybos ar apželdinimo paslaugų suteikimu, mobilios įrangos pervežimu į paslaugų teikimo vietą ir pan., t. y. neskirta krovinių gabenimo keliais veiksmai vykdyti).	
3.3. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.3.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
3.3.1.1.	Naujos technikos ir įrangos, skirtų projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje, prie kurių priskiriama: 1. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui; 2. projektui įgyvendinti ir projekte numatyti veiksmai vykdyti būtina technika ir (arba) įranga.)	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų prekių tiekėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.
3.3.1.2.	Naujų statybinių medžiagų įsigijimas, kai projekte numatyti veiksmai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinis remontas atliekamas ūkio būdu.	
3.3.2.	Darbų ir paslaugų įsigijimo:	
3.3.2.1.	Projekte numatyti veiksmai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ir (arba) kapitalinis remontas.	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos bent 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.
3.3.2.2.	Verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos).	
3.3.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 157 punkte, įsigijimo):	
3.3.3.1.	Atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, skiriamos nekiliojamajam turtui	Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu konsultantams, už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu, turi būti pagrįstos, nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detaliai nurodyti, pagal konsultacijų turinį). Tais atvejais, kai vietos projekte numatytos netiesioginės vietos projekto išlaidos, finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti

	statyti ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti	<p>projekto išlaidų vertės be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų). Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų).</p> <p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos (pasirenkama alternatyva):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; 2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).
3.3.3.2.	Vietos projekto viešinimo išlaidos	<p>Vietos projektų viešinimas atliekamas pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ bei vadovaujamosi jose nurodytais įkainiais.</p> <p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą</p>

		<p>įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje. Projektams, kurių bendra viešoji parama iki 9 999,99 Eur (devynių tūkstančių devynių šimtų devyniasdešimt devynių eurų ir devyniasdešimt devynių centų), didžiausia tinkamų finansuoti viešinimui skirtų išlaidų suma yra iki 30,00 Eur (trisdešimties eurų) be PVM.</p> <p>Projektams, kurių bendra viešoji parama yra nuo 10 000,00 Eur (dešimties tūkstančių eurų) iki 49 999,99 Eur (keturiasdešimt devynių tūkstančių devynių šimtų devyniasdešimt devynių eurų ir devyniasdešimt devynių centų), didžiausia tinkamų finansuoti viešinimui skirtų išlaidų suma yra iki 60,00 Eur (šešiasdešimties eurų) be PVM.</p>
3.3.4.	Netiesioginės vietos projekto išlaidos	Netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir neviršijančios jame nustatytų ribų.

3.4. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:

- 3.4.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;
- 3.4.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);
- 3.4.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);
- 3.4.4. nepagrįstai didelės išlaidos;
- 3.4.5. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;
- 3.4.6. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;
- 3.4.7. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 3.4.8. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos.
- 3.4.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
- 3.4.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą;
- 3.4.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- 3.4.12. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);
- 3.4.13. bendrosios išlaidos ar jų dalis, sutampančios su netiesioginėmis išlaidomis ar jų dalimi;
- 3.4.14. investicijų į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.		
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 papunktyje.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.1.	Asmenų, dirbančių pas pareiškėją fizinį asmenį, arba privataus juridinio asmens darbuotojų skaičius paraiškos pateikimo dieną, negali viršyti 10 darbuotojų ² . Vertinama paraiškos pateikimo metu jei paraišką teikia ilgiau nei 1 metus veiklą vykdančias fizinis arba privatus juridinis asmuo jo pajamos ataskaitiniais metais yra ne mažesnės kaip 12 vidutinių darbo užmokesčių dydžio ³	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma pagal kartu su vietos projekto paraiška pateikta Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija bei vadovaujantis VSDFV (Sodra), VMI duomenimis, Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portale www.osp.stat.gov.lt pateiktais duomenimis.	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma paraiškos pateikimo metu

² Pareiškėjas nuo paraiškos pateikimo iki paramos sutarties pasirašymo dienos turi atitikti labai mažos įmonės reikalavimus, nurodytus Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims) ir Rekomendacijoje Nr. 2003/361/EB (taikoma fiziniams asmenims).

³ Jeigu paramos kreipiasi veiklą vykdančys fiziniai ir privatus juridiniai asmenys (atitiktis tikrinama pagal juridinio asmens registravimo pažymėjimą ir (arba) individualios veiklos pažymą, ir (arba) verslo liudijimą) ir gauna iš šios veiklos pajamas:

- pareiškėjo – fizinio asmens – ataskaitiniais metais gautos pajamos iš ūkinės komercinės veiklos (gautos tiesioginės išmokos neįskaičiuojamos į pareiškėjo veiklos pajamas) sudaro ne mažiau nei 12 minimalios mėnesinės algos dydžių (apskaičiuojama pagal ataskaitinių metų minimalios mėnesinės algos dydį, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu). Pajamos turi būti deklaruotos Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija);

pareiškėjo – juridinio asmens – pardavimo pajamos (išskyrus atvejus, kai projekte numatyta apgyvendinimo veiklos plėtra arba stovyklaviečių veikla) (gautos tiesioginės išmokos neįskaičiuojamos į pareiškėjo veiklos pajamas) ataskaitiniais metais yra ne mažesnės kaip 12 vidutinių darbo užmokesčių dydžių (apskaičiuojama pagal ataskaitinių metų privačiojo sektoriaus su individualiosiomis įmonėmis vidutinio darbo užmokesčio dydį, bruto) (vadovaujamas Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portale www.osp.stat.gov.lt pateiktais duomenimis). Pareiškėjo – juridinio asmens, kurį paramos paraiškos pateikimo metais įsteigė fizinis asmuo, iki tol veikęs pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, – ataskaitiniais metais gautos pajamos iš ūkinės komercinės veiklos (vertinamos pagrindinio akcininko, vykdytusio veiklą pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, gautos pajamos iš ūkinės komercinės veiklos (gautos tiesioginės išmokos neįskaičiuojamos į pareiškėjo veiklos pajamas), jos turi būti deklaruotos Valstybinei mokesčių inspekcijai) sudaro ne mažiau nei 12 minimalios mėnesinės algos dydžių (apskaičiuojama pagal ataskaitinių metų minimalios mėnesinės algos dydį, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu);

- jeigu projekte numatyta apgyvendinimo veiklos (EVRK 55.1, 55.2 ir (arba) 55.9 grupės) plėtra, ataskaitiniais metais pareiškėjo pajamos iš apgyvendinimo veiklos turi būti ne mažesnės nei 12 minimalių mėnesinių algų suma. Jeigu pareiškėjas užsiima stovyklaviečių veikla (EVRK 55.3 grupė), ataskaitiniais metais pajamos iš stovyklaviečių veiklos turi sudaryti ne mažiau nei 6

4.2.2.2.	Jei paraišką teikia paraiškos pateikimo metais įregistruotas privatus juridinis asmuo, kartu su paramos paraiška pateikiamas privataus juridinio asmens pradžios balansas.	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma pagal kartu su vietos projekto paraiška pateiktu ūkinės veiklos pradžios balansu	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma paraiškos pateikimo metu
4.2.2.3.	Pareiškėjas juridinis asmuo yra registruotas ir (arba) veikiantis Kelmės rajono kaimo vietovėje: pareiškėjo buveinė, biuras, kuriame saugomi apskaitos ir kt. dokumentai, gamybinės patalpos, technikos, įrangos laikymo patalpos, sandėliai ir pan. turi būti kaimo vietovėje.	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma pagal kartu su vietos projekto paraiška pateiktą VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registro išrašą	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje ir/arba patikrų metu pateiktą informaciją ir dokumentus, jeigu atsižvelgiant į projektą, tokių yra.
4.2.2.4.	Pareiškėjas fizinis asmuo nuolatinę gyvenamąją vietą deklaruoja Kelmės rajono kaimo vietovėje	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma pagal kartu su vietos projekto paraiška pateikta seniūnijos pažyma apie deklaruojamą gyvenamą vietą.	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje ir/arba patikrų metu pateiktą informaciją ir dokumentus, jeigu atsižvelgiant į projektą, tokių yra.
4.2.3.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
4.2.3.1.	Jeigu paramos kreipiasi veiklos nevykdę fiziniai asmenys, tai fizinis asmuo turi būti nevykdęs jokios ne žemės ūkio ekonominės veiklos nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. iki 2022 m. rugpjūčio 31 d. arba per nurodytą laikotarpį vykdęs ją mažiau kaip 30 kalendorinių dienų, neatsižvelgiant į tai, ar buvo gauta pajamų, ar ne; Jeigu paramos kreipiasi naujai įregistruoti privatus juridiniai asmenys, tai privatus juridinis asmuo turi būti įregistruotas ne anksčiau kaip prieš 12 mėn. iki paraiškos pateikimo dienos.		
4.2.4.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
4.2.5.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.5.1.	1. Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK), neremiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas yra toks: 1. alkoholinių gėrimų gamyba (EVRK 11.01 – 11.06 klasė); 2. tabako gaminių gamyba (EVRK 12.0 grupė); 3. ginklų, šaudmenų ir jų dalių gamyba EVRK 25.4 grupė); 4. azartinių lošimų, lažybų, loterijų organizavimas (EVRK 92 skyrius); 5. finansinis tarpininkavimas, pagalbinė finansinio tarpininkavimo veikla (EVRK 64 ir 66 skyriai); 6. draudimo, perdraudimo ir pensijų lėšų kaupimo veikla (EVRK 65 skyrius); 7. nekilnojamojo turto operacijos (EVRK 68 skyrius);		

minimalios mėnesinės algos dydžius. Pareiškėjo gautos pajamos apskaičiuojamos pagal ataskaitinių metų minimalios mėnesinės algos dydį, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu. Pareiškėjo – fizinio asmens – pajamos turi būti deklaruotos Valstybinei mokesčių inspekcijai. Pareiškėjo – juridinio asmens, kurį paramos paraiškos pateikimo metais įsteigė fizinis asmuo, iki tol veikęs pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, – atveju, vertinamos pagrindinio akcininko, vykdžiusio veiklą pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, gautos pajamos iš apgyvendinimo veiklos (jos turi būti deklaruotos Valstybinei mokesčių inspekcijai).

	8. teisinės veiklos organizavimas (EVRK 69.1 grupė); 9. medžioklė, gyvūnų gaudymas spąstais ir kitais įrankiais, medžioklės ir brakonieravimo patirties sklaida ir su tuo susijusios paslaugos (EVRK 01.7 grupė); 10. farmacinė veikla (EVRK 21 skyrius); 11. krovinių gabenimas keliais (EVRK 49.4 grupė); 12. informacinių paslaugų veikla (duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir su ja susijusi veikla, interneto vartų paslaugų veikla (EVRK 63 skyrius).		
4.2.6.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte		
4.2.7.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte		
4.3.	Vietos projekto vykdytojo išsipareigojimai:		
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo išsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte		
4.3.2.	Specialieji vietos projekto vykdytojo išsipareigojimai:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.3.2.1.	Paraiškos pateikimo metu ir visą projekto priežiūros laikotarpį ne mažiau kaip 50 proc. pareiškėjo darbuotojų yra kaimo gyventojai	Atitiktis finansavimo sąlygai nustatoma vadovaujantis VSDFV (Sodros) duomenimis, seniūnijos pažyma apie gyvenamosios vietos deklaravimą	Atitiktis finansavimo sąlygai tikrinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje ir (arba) patikrų metu pateiktą informaciją ir dokumentus (VSDFV (Sodros) duomenys, seniūnijos pažyma apie gyvenamosios vietos deklaravimą)
4.3.3.	Papildomi vietos projekto vykdytojo išsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose		
4.3.3.1.	Iki projekto įgyvendinimo pabaigos sukurti numatytas naujas darbo vietas, susijusias su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti jas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo sąlygos nustatytos Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo“.		
4.3.3.2.	Užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi, jeigu projekte numatoma veikla, susijusi su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei), vietos projekto vykdytojas išsipareigoja užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla,		

laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“.

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Vietos projektų paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kartu su vietos projekto paraiška teikiami priedai turi būti sudaryti lietuvių kalba arba turi būti pateiktas oficialus vertimų biuro, įmonės ar vertėjo (fizinio asmens) pasirašytas vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:

1. **Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:**

1.1. Dokumentai, nurodyti FSA 2 lentelės „Vietos projektų atrankos kriterijai“ stulpelyje „Patikrinamumas“.

2. **Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:**

2.1. Patirtas bendrąsias išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (sutartys, sąskaitos faktūros, banko išrašai) (jei taikoma).

3. **Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:**

3.1. Prekių, darbų ar paslaugų teikėjų komerciniai pasiūlymai (kiekvienai išlaidai), kiti dokumentai arba viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.).

4. **Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:**

4.1. Pareiškėjo rašytinis prašymas nušalinti nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);

4.2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su Lietuvos Respublikos valstybės biudžetu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokesstinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);

4.3. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su valstybės socialinio draudimo fondu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokesstinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);

4.4. Elektroninis sertifikuotas juridinių asmenų registro išrašas (ESI) arba Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registro išrašas.

5. **Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:**

5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą;

5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų

administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“);

5.3. Paprastojo remonto projektas pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus. Šis dokumentas turi būti pateiktas kartu su paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

5.4. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“);

5.5. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.6. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams). Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos);

5.7. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma;

5.8. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo;

5.9. Praėjusiųjų ir ataskaitinių metų laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai (naujai įregistruoti juridiniai asmenys pateikia ūkinės veiklos pradžios balansą).

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitikti horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.kelmevvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje

	<p>adresu www.kelmevvg.lt. (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (<i>de minimis</i>) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).</p> <p>7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:</p> <p>7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis piniginėmis lėšomis). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos);</p> <p>7.2. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens ar juridinio asmens, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateiktas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Skyrus paramą, ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įsigytas investicijas, pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis;</p> <p>8. Kiti dokumentai:</p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas).</p>
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

- 1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.
- 2 priedas „Vietos projekto verslo plano forma“.